

Фикҳ дарслари (216-дарс) Аллоҳ тоқдир, тоқни яхши кўради (иккинчи мақола)

19:00 / 02.02.2023 2364

Ҳанафий мазҳаби витрда рукуъдан олдин «Кунут»ни ўқишга қуйидаги далилларни келтиришади:

يَضْرِبُ دُوعَسَمَ نَبِ هَل لَّا ذُبَعُ نَع
يَلِصَّ يَبِّن لَّا نَأْ لَاقُ هُنَعُ هَل لَّا
تُنْقِي نَأَك مَلَسُو هِيلَع هَل لَّا
وَبَأْ هَأَوْرَ عِوُكُر لَّا لُبَقِ هِرْتِ وَي ف
دُؤَاد

Абдуллоҳ ибн Масъуд розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам витрнинг рукуъсидан олдин
«Кунут» ўқир эдилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

نَا سَابَعُ نَبِ هَل لَّا دَبَعُ نَع
م ل س و ه ي ل ع ه ل ل ا ي ل ص ي ب ن ل ا
ل ب ق ر ت و ل ا ي ف ت ن ق ي ن ا ك
م ا ي م ا ت ل س ر ا م ث ل ا ق ع و ك ر ل ا
ه ي ا س ن د ن ع ت ت ا ب ف د ب ع
ر ت و ل ا ي ف ت ن ق ه ن ا ي ن ت ر ب خ ا ف
ي ن ط ق ر ا د ل ا ه ا و ر ع و ك ر ل ا ل ب ق

Абдуллоҳ ибн Аббос розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам витрда рукуъдан аввал «Қунут» ўқирдилар. Сўнгра онам Умму Абдни юбордим. Бас, у у зотнинг аёллари олдида ётиб қолди ва келиб, менга у зотнинг витрда рукуъдан олдин «Қунут» ўқиганларининг хабарини берди».

Дора Қутний ривоят қилган.

Бунга ўхшаш ривоятлар жуда ҳам кўп.

Ҳанафий ва моликий мазҳаблари қунутда ўқиладиган дуога ушбу далилни келтирадилар:

ي ب ا ن ب د ل ا خ ن ع د و ا د و ب ا ج ر خ ا
ه ل ل ا ل و س ر ا م ن ي ب ل ا ق ن ا ر م ع

وُعَدَي مَلْسُو هِيلَع هَلَلَا يِلص
أَمْوَأَف ۞ لِيئِئَرْبَجْ هَءَاجْ ذِإِ رَضُم يَلَع
بَلِاقَف ، تَكَسَف ، نَكْسُأْ نَأِ هَيْلِإِ
كُتْعَبَي مَل هَلَلَا نِإِ ، دَمْحُم أَيِ
كُتْعَبِ أَمَّنِإِو ، أَنْعَلِ أَلِو أَبَابَس
عُيَشِرْمَ أَلَا نَمَ كَل سِيَل ، هَمْحَر
أَنْإِ مَهَلَلَا : تَوْنُقِلَا هَمَلَع مُمُث
نَمُؤُنَو ، كُرْفَعَتَسَنَو كُنِيَعَتَسَن
يَنْتُنَو ، كَيْلَع لَكَّوَتَنَو كِبِ
أَلَو كُرُكُشَن ، هَلُكْ رِيخَلَا كَيْلَع
نَمُ كُرْتَنَو وَعَلْخَنَو ، كُرْفُكَن
كَلَو دُبْعَن كَأِي إِمَّهَلَلَا . كُرْجُفِي
، يَغَسَن كَيْلِإِو دُجَسَنَو ، يِلَصُن
يَشْخَنَو ، كَتَمْحَر وُجَرَن دِفْخَنَو
رَأْفُكُ لِبَابِ كَبِأَدَع نِإِ ، كَبِأَدَع

Имом Абу Довуд Холид ибн Абу Имрондан ривоят қилади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Музарнинг зиддига дуо қилаётганларида бирдан Жаброил алайҳиссалом келди ва у зотга «Жим», деб ишора қилди. У зот жим бўлдилар. Бас, у:

«Эй Муҳаммад, албатта, Аллоҳ сени сўконғич қилиб ҳам, лаънатловчи қилиб ҳам юборгани йўқ. Албатта, сени оламларга раҳмат қилиб юборди. Сенга ишдан ҳеч бир нарса йўқдир», деди.

Сўнгра «Қунут»ни ўргатди:

«Аллоҳумма иннаа настаъийнука ва настағфирука. Ва нуъмину бика ва натаваккалу алайка. Ва нусний алайкал хойро куллаҳу. Нашкурука ва лаа накфурук. Ва нахлаъу ва натруку ман йафжурук. Аллоҳумма иййаака наъбуду ва лака нусоллий ва насжуду ва илайка насъаа ва наҳфиду. Наржуу роҳматака ва нахшаа азабака. Инна азабака бил куффаари мулҳиқ».

Дуонинг маъноси:

«Аллоҳим, албатта, биз Сендан ёрдам сўраймиз, Сенга истиғфор айтамиз ва Сенга иймон келтирамиз, Сенга таваккул қиламиз ва Сенга шукр келтирамиз, куфр келтирмаймиз. Ким Сенга фожирлик қилса, уни ажратамиз ва тарк қиламиз. Аллоҳим, Сенгагина ибодат қиламиз, Сенгагина намоз ўқиймиз ва сажда қиламиз, Сенгагина интиламиз ва шошиламиз. Сенинг раҳматингни умид қиламиз ва азобингдан қўрқамиз. Албатта, Сенинг ҳақ азобинг кофирларга етгувчидир».

Саҳобаи киромлар ушбу дуога иттифоқ қилганлар, бу дуо ҳазрати Умар ва у кишининг ўғиллари Абдуллоҳ ибн Умарнинг дуолари сифатида ҳам машҳур бўлган.

Ким «Қунут» дуосини ўқимай рукуъга кетган бўлса, саҳв саждаси қилади.

«Қунут» дуосини билмаган одам уни ёдлаб олгунича уч марта

«Аллоҳуммағфир лии», деса ёки «Роббанаа аътина»ни ўқиб турса бўлади.

Унинг ҳар бир ракъатида Фотиҳани ва бирор сурани қироат қилади.

يَضْرَجُ يَرْجُ نَبِ زِي زَعْلَا دَبَعُ نَع
ةَ شَيْءٍ اَعْ اَنْ لَ اَسْ : لَ اَقُ هُ نَعُ هَلْ لَ ا
هَلْ لَ ا لُ وُسَرُ رُ رُ تَ وِي نَ اَكِ عِي شِيَّ اَب
: تَ لَ اَقُ ؟ مَ لَ سَ وِ هِ يَ لَ عَ هَلْ لَ ا يَ لَ ص
نُ نَ نَ نَ ثَ بَ : يَ لَ وُ اَ لَ ا يَ فُ اُ رُ قَ يَ نَ اَ كِ
، ثَ بَ بَ □ ثَ بَ : ةَ يَ نَ اَ ثَ لَ ا يَ فَ وِ ، ثَ رُ
ثَ بَ بَ □ ثَ بَ : ةَ ثَ لَ اَ ثَ لَ a يَ Fَ وِ
بَ اَ حَ صَ اُ هَ اَ وِ رَ . نَ يَ تَ دُ وَ عُ مَ لَ a وِ
. نَ نَ سَ لَ a

Абдулазиз ибн Журайж розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Оишадан Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг нима ила
витр ўқишларини сўрадик. У киши:

«Биринчи ракъатда «Саббиҳисма роббика»ни, иккинчи ракъатда
«Қул йа айюҳал каафируун»ни, учинчи ракъатда «Қул ҳуваллоҳу
аҳад» ва муъаввизатайнини ўқир эдилар», деди».

«Сунан» эгалари ривоят қилишган.

Бошқа ривоятларда учинчи ракъатда фақат «Қул ҳуваллоҳу аҳад»нигина
ўқишлари айтилган.

«Муъаввизатайни» – «Қул аъузу бироббил фалақи» ва «Қул аъузу бироббиннааси» сураларидир.

Ушбу ҳадисдан Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламнинг кўпинча уч ракъат витр ўқиганлари очиқ-ойдин билинмоқда.

Ва (иқтидо қилувчи) витрнинг рукуъсидан кейин қунут ўқувчи(имом)га эргашади, бомдодда қунут ўқувчига эргашмайди, балки сукут сақлайди.

Одатда таровеҳ намозида витр ҳам жамоат билан ўқилади. Шунда муқтадий имомнинг ортидан «Қунут»ни ўқийди.

Ҳанафий мазҳабидаги намозхон бомдод намозида шофеъий мазҳабидаги имомга иқтидо қиладиган бўлса, имом ўз мазҳабига биноан «Қунут»ни ўқиганда, муқтадий сукут сақлаб тураверади.

(Тамом)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди